

זוהר חלק ג' פרשת קדושים - דף פ"ג עמוד א'

הקדוש ברוך הוא לקח את חוה והתקין אותה בתיקון

אמר רבי שמעון: כך הוא בודאי שהאדם לבדו היה, שלא היה לו עזרה מנקבתו, לפי שהיתה דבוקה בצדו, ולפיכך כתוב: "אֶעֱשֶׂה לוֹ עֶזְרָא", ולא כתוב אברא לו עזר ככתוב: "זָכַר וַיִּנְקְבָהּ בְּרָאָם", אבל אעשה כתוב, ומהו אעשה, אתקן משמע, שהקדוש ברוך הוא לקח אותה מצדו והתקין אותה בתיקון והביא אותה לפניו, ואז השתמש אדם עם אשתו והיתה לו לעזר.

זוהר חלק ב' פרשת בשלח - דף נ"ה עמוד א'

אביה ואמה של הכלה צריכים להכניסה ברשות החתן

"וַיְבִינָהּ ה' אֱלֹקִים אֶת הַצֶּלַע וְגו'", אמר רבי חייא: מה עשה הקדוש ברוך הוא, התקין לנקבה שהיא ויסד יפיה על הכל והביאה לאדם, זה שכתוב: "וַיְבִינָהּ ה' אֱלֹקִים אֶת הַצֶּלַע וְגו' וַיְבִינָהּ אֶל הָאָדָם".

זוהר חלק א' פרשת בראשית - דף מ"ט עמוד א'

חובת הפיוס קודם היחוד

רבי שמעון אמר: ויביאה אל האדם, מכאן למדנו שצריכים אביה ואמה של הכלה להכניסה ברשות החתן, כמו שכתוב (דברים כ"ב): "אֶת בְּתִילָתִי לְאִישׁ הַזֶּה לְאִשָּׁה", מכאן ואילך בעלה יבוא אצלה, שהרי הבית רשותה הוא, שכתוב ויבא אליה, ויבא גם אל רחל, בתחלה היה ויביאה אל האדם, עד כאן מוטל על אב ואם לעשות, ואחר כך הוא יבא אצלה, וכל הבית ברשותה הוא, ויקח הבעל רשות ממנה, רמז על זה נמצא בכתוב (בראשית כ"ג): "וַיִּפְגַּע בְּמִקְוֵם וַיִּלֶן שָׁם", שנטל רשות בתחלה^[פא] מכאן למדנו מי שמתחבר עם אשתו צריך לפייס ולבקש אותה ולהמתיק לה בדברי אהבה, ואם לאו אל ילין אצלה, כדי שיהיה רצון של שניהם ביחד בלי שום אונס, וילן שם כי בא השמש, להראות שאסור לו לאדם לשמש מטתו ביום, ויקח מאבני המקום וישם מראשותיו, כאן למדנו שאפילו אם יש למלך מטה של זהב ומלבושי כבוד לשכב בהם, והמטרונה התקינה לו מטה עשויה מן אבנים, יעזב את שלו וישכב במה שהיא תתקין לו, שכתוב וישכב במקום ההוא, בא וראה מה כתוב כאן ויאמר האדם זאת הפעם וגו', הרי זה נעימות דברים להמשיך עמה אהבה, ולהמשיך אותה אל רצונו שיתעורר בה אהבה, ראה כמה נעימים דברים האלה, כמה דברי אהבה הם, עצם

זוהר חלק א' פרשת בראשית - דף מ"ט עמוד א' **זיו הזוהר**

מעצמי ובשר מבשרי, כדי להראות לה שהם אחד, ולא נמצא פירוד ביניהם בכל, עתה התחיל לשבח אותה, לזאת יקרא אשה, זאת היא שאין נמצא כמותה, זאת היא תפארת הבית, כל הנשים אצלה כמו קוף בפני אנשים, אבל לזאת יקרא אשה, זו שלימות של הכל, לזאת ולא לאחרת, כל זה הוא דברי אהבה, כמו שכתוב (משלי ל"א): **"רְבוּת בְּנוֹת עֲשׂוּ חֵיל וְאֵת עֲלִית עַל כָּלֵנָה"**, **"עַל כֵּן יַעֲזֹב אִישׁ אֶת אָבִיו וְאֶת אִמּוֹ וְדָבַק בְּאִשְׁתּוֹ וְהָיוּ לְבָשָׂר אֶחָד"**. כל זה להמשיך אותה באהבה ואחר כך להתחבר עמה.

זוהר חלק א' פרשת בראשית - דף ל"ה עמוד א'

למה החטא גרם?

"וְהִנָּחֵשׁ עָרוֹם מִכָּל חַיַּת הַשָּׂדֶה", רבי יצחק אמר - זה יצר הרע, רבי יהודה אמר - נחש מממש, באו לפני רבי שמעון, אמר להם ודאי הכל אחד, וסמאמר לו היה ונתראה על נחש, וצלם של נחש זה הוא השטן, והכל אחד, למדנו שבשעה שהוא ירד סמאמר לו מן השמים רוכב על נחש זה, וצלמו ראו כל הבריות וברחו ממנו, ויבאו אל האשה בפתוי דברים וגרמו מיתה לעולם, ודאי בחכמה הביא סמאמר לו קללות על העולם, והשחית עץ הראשון שברא הקדוש ברוך הוא בעולם^[פג] ודבר זה היה תולה על סמ"ך מ"ם אמר לו עד שבא עץ אחר הקדוש שהוא יעקב, ולקח ממנו הברכות שלא יתברך סמ"ך מ"ם אמר לו למעלה ועשו למטה, שהרי יעקב דמיון של אדם הראשון היה, ויופיו של יעקב יפיו של אדם הראשון היה, כתוב והנחש היה ערום, זה יצר הרע, זה מלאך המות, ולפי שהנחש הוא מלאך המות גרם מיתה לכל העולם.

זוהר חלק א' פרשת בראשית - דף נ"ב עמוד א'

מי שנמשך אחר רע אין לו דירה עם עץ החיים

ועד שהגיעו ישראל להר סיני - לא פסק זוהם שלו מן העולם, והרי אמרו כיון שחטאו אדם וחווה והתדבקו בהעץ ששורה בו מיתה למטה, מה כתוב וישמעו את קול ה' מתהלך בגן וגו', מהלך אין כתוב כאן, אלא מ"ת הל"ך^[פג] בא וראה קודם חטא אדם היה עולה והשיג בחכמת אור העליון, ולא היה נפרש מעץ החיים, כיון שחשק הרבה לדעת ולרדת למטה^[פד] נמשך אחריהם עד שנפרש מעץ החיים, והבין את הרע ועזב את הטוב, ועל זה כתוב (תהלים ה'): **"כִּי לֹא אֵל חֲפָץ רָשָׁע אֲתָהּ לֹא יִגְרָךְ רָע"**, מי שנמשך אחר רע אין לו דירה עם עץ החיים, וטרם שחטאו היו שומעים הקול מלמעלה, והיו יודעים חכמה העליונה, ועמדו בקיום זוהר העליון ולא פחדו, כיון שחטאו אפירוש הקול שלמטה לא היו יכולים לעמוד בו.

זוהר חלק א' פרשת בראשית - דף נ"ב עמוד א'

פג. זה אדם הראשון כי האדם נמשל לעץ. **פד.** פירוש, להבין ולהשכיל בחכמות החיצוניות **פג.** רמז על הגזרה שהמיתה הולכת אליהם. והכשפים שהם לעומת הקדושה.

זוהר חלק א' פרשת בראשית - דף ל"ה עמוד ב'

הנחש בכל דבריו אמר שקר

"וַיֹּאמֶר אֶל הָאִשָּׁה אַף וּגוֹ", רבי יוסי אמר: באף פתח ואף הניח בעולם, אמר לה להאשה בעץ זה ברא הקדוש ברוך הוא את העולם בודאי^[פיה] אכלו ממנו והייתם כאלקים יודעי טוב ורע, שהרי הוא כך נעשה אלקים, שמו עץ הדעת טוב ורע, אמר רבי יהודה לא אמר כך, שאילו אמר בעץ זה ברא הקדוש ברוך הוא את העולם, אמת הדבר, כי הוא כגרזן ביד החוצב ב^[פי] אבל לא אמר אלא כי מעץ זה אכל הקדוש ברוך הוא ואז ברא את העולם^[פי] וכל אומן שונא לחברו, אכלו ממנו ואתם תהיו בוראי עולמות, ועל כן כי יודע אלקים כי ביום אכלכם ממנו וגו', ומשום שהוא יודע זאת פקד לכם עליו שלא תאכלו ממנו. אמר רבי יצחק בכל דבריו אמר שקר, גם בתחלת דיבורו שקר אמר, שכתוב: **"אַף פִּי אָמַר אֱלֹקִים לֹא תֹאכְלוּ מִפֶּי הָעֵץ הַזֶּה"**, ואינו כן, שהרי כתוב: **"מִפֶּי עֵץ הַגֵּן אָכַל תֹּאכְלוּ"**, וכל העצים התיר לו. רבי יהודה אמר מה עשה רשע ההוא, אמר הרי נגעתי לעץ הזה ולא המית אותי, אף את קרבי ונגעתי בידך ולא תמותי, ודבר זה הוסיף לה מעצמו^[פי] מיד ותרא האשה כי טוב וגו', במה ראתה, אמר רבי יצחק עץ ההוא היה מעלה ריח טוב, כמו שכתוב (בראשית כ"ז): **"כִּרְיִחַ שְׂדֵה אֲשֶׁר בָּרַכּוּ ה'",** ובשביל ריח טוב ההוא שהיה מעלה חמדה אותו לאכול ממנו.

זוהר חלק א' פרשת ויחי - דף רכ"א

בעת שאכל האדם מן עץ הדעת נתהפך לכמה גוונים

"וַתֵּרָא פִּי טוֹב הָעֵץ לְמֹאכָל וּגוֹ", אמר רבי שמעון בא וראה איך שהאנשים אין מבינים ואין יודעים ואין משגיחים^[פי] בשעה שברא הקדוש ברוך הוא לאדם והיה מכבדו בכבוד עליון, בקש ממנו להתדבק בו, כדי שיהיה נמצא יחיד, בלב אחד, ובמקום הדביקות שלו אחד שלא נשתנה ולא מתהפך לעולם בקשר אחד ההוא שהכל נתקשר בו, זה שכתוב: **"וַעֵץ הַחַיִּים בְּתוֹךְ הַגֵּן"**^[ז] אחר כך סרו מן דרך האמונה, ועזבו עץ האחד שהוא העליון מכל העצים, ובאו להתדבק במקום שיש בו השתנות ומתהפך מן גוון לגוון^[צא] מטוב לרע

זיו הזוהר

שהנחש בכח דברי הפיתוי שלו הכניס בלבה שתחשוב באמת שהצווי מן הבורא היה גם על איסור הנגיעה. **פ.ט.** שהרבה אנשים מחוסרי מדע סוברים שהענין כפשוטו שבשביל אכילת התפוח כעס הבורא וגזר מיתה על כל העולם, לכן יגלה כאן רשב"י את הסוד הכמוס מה היה עיקר החטא, הגם דקיימא לן שאין מקרא יוצא מידי פשוטו, וכאשר אינני מבין בכח באופן שהכל יבינו לכן אשים מחסום בענין זה לפי עטי, והנני סומך על כל מבין בחכמת הקבלה שכל אחד יבין בהדרגה לפי הדעת שבמוחו. **צ.** תפארת, שהיא דרך ישרה. **צא.** מלכות, היא דרך של חשבונות רבים, וסוף כל סוף

פ.ה. פירוש, על ידי כחות שאינם נחשבים לעצמיות אלהות, אכלו ממנו פירוש השכילו ממנו. **פ.ו.** כי אין שום כח בעולם שלא יהיה נשתלשל מעצמיות האלהות, והבורא משתמש עם כל הכחות כרצונו כחוצב עם הגרזן שגם הגרזן נעשה על ידי החוצב. **פ.ז.** פירוש, מעץ זה אכל היינו כמו שהאדם אוכל דבר מאכל שאינו עצמיות האדם והוא מקבל כח מן המאכל שיוכל לעבוד ולעשות כל מלאכה, וכדמיון זה אמר הנחש על הבורא. **פ.ח.** פירוש, או שהכונה היא שהאדם הוסיף לאשתו איסור הנגיעה כדי להרחיקה מן העץ, על דרך שאיתא דאומרים לנזירא סחור סחור לכרמא לא תקרב, או שהכונה

ומרע לטוב, וירדו מלמעלה למטה, והתדבקו למטה במקום שיש הרבה שינויים, ועזבו עץ ואחד שהוא העליון מכל העצים, זה שכתוב (קהלת ז'): **"אֲשֶׁר עָשָׂה הָאֱלֹקִים אֶת הָאָדָם יֵשֶׁר וְהֵמָּה בִקְשׁוּ חֲשֹׁבוֹנוֹת רַבִּים"**, ודאי שאז נהפך לבם כמו צד שהוא ממש פעמים לטוב פעמים לרע, פעמים לרחמים פעמים לדין, בזה הענין שהתדבקו ודאי בקשו חשבונוֹת רבים והתדבקו בהם, אמר לו הקדוש ברוך הוא, אדם עזבת החיים ונדבקת במוֹת, חיים, שכתוב ועץ החיים בתוך הגן, נקרא חיים, כי מי שמתחבר בו אינו טועם מיתה לעולם, ונדבקת בעץ אחר, הרי בודאי מות הוא לנגדך, זה שכתוב (משלי ה'): **"רְגֻלְיָהּ יִרְדּוֹת מוֹת"**, וכתוב (קהלת ז'): **"וּמוֹצֵא אָנִי מֵרַחֲמֵי מוֹת אֶת הָאִשָּׁה"**, ודאי במקום מיתה נדבק ועזב מקום החיים, לפיכך נגזר עליו ועל כל העולם מיתה, אם הוא חטא כל העולם מה חטאו, אפשר תאמר שכל העולם אכלו מעץ זה שכך נזדמן לכל, אין כן, אלא בשעה שאדם עמד על רגליו, ראו אותו כל הבריות ופחדו ממנו, והיו מהלכים אחריו כעבדים אחר המלך, והוא אמר להם אני ואתם (תהלים צ"ג): **"בָּאוּ נִשְׁתַּחֲוּהוּ וְנִכְרַעָה וְגו'"**, והלכו כלם אחריו. כיון שראו שאדם השתחוה למקום זה והתדבק בו, כלם נמשכו אחריו וגרם מיתה לכל העולם, ואז נשתנה אדם לכמה גוונים, לפעמים דין לפעמים רחמים, לפעמים מיתה לפעמים חיים, ולא עמד תמיד בקיום של אחד מהם, לפי שבמקום שהוא גרם לו כך, ועל כן נקרא חרב המתהפכת, שמתהפכת מצד זה לצד זה, מוטוב לרע, מרחמים לדין, משלום למלחמה, מתהפכת היא בכל, לטוב ולרע, שכתוב ועץ הדעת טוב ורע, ומלך העליון היה מרחם על מעשיו, והזיירו ואמר לו ומעץ הדעת טוב ורע לא תאכל ממנו וגו', והוא לא קבל ממנו ונמשך אחר אשתו ונתגרש משם לעולם.

זוהר חלק א' פרשת בראשית - דף ל"ו עמוד א'

על ידי האכילה גרמו מיתה לעולם

"וַתִּקַּח וְתֹאכַל", הרי למדנו שסחטה ענבים ונתנה לו, וגרמו מיתה לכל העולם, שהרי עץ הזה שורה בו מיתה[צב] והוא העץ השולט בלילה, וכאשר הוא שולט, כל בני העולם טועמים טעם מיתה.

זוהר חלק א' פרשת בראשית - דף ל"ו עמוד א'

נפקחו עיניהם להבין ענינים רעים שבעולם

"וַתִּפְקַחְנָה עֵינֵי שְׁנֵיהֶם", רבי חייא אמר: שהרי נפקחו להבין ענינים רעים שבעולם, מה שלא הבינו עד עתה, כיון שהבינו ונפקחו להבין הרע, אז ידעו כי ערומים הם, שאבדו זיו העליון שהיה חופה עליהם, ונסתלק מהם, ונשארו ערומים ממנו, רבי יוסי אמר שאז הבינו כל מיני כשפים שבעולם.

זוהר חלק א' פרשת בראשית - דף ל"ו עמוד א'

צריך להאמין שכך היה רצון הבורא כדאיתא במדרש רבה שמביא הפסוק נורא עלילה על בני אדם, בענין זה. **צב**. גם על פי פשוטיות מובן שכל מין פרי עץ הגדל בארץ יש לו כח אחד בשמים

זוהר חלק א' פרשת בראשית - דף נ"ג עמוד א'

בשעת החטא נלקח מאדם הראשון כל ההשגות

רבי יהודה אמר: **"וַיִּדְעוּ כִּי עִרְמָם הֵם"**, בא וראה כיון שחטא אדם, לקח הקדוש ברוך הוא ממנו אותן מיני אותיות אורות הקדושים שהכתירו הקדוש ברוך הוא בהן, ואז פחדו והבינו שהרי נפשטו מהן, זה שכתוב **"וַיִּדְעוּ כִּי עִרְמָם הֵם"**. בתחלה היו מלובשים באותן כתרי כבוד כמו בכלי זיין, חפשי מהכל, כיון שחטאו נפשטו מהם, ואז הבינו שהרי המיתה קוראת להם, והבינו שנפשטו מן החירות של הכל, וגרמו מיתה להם ולכל העולם, בשעה ההיא נגרעה זקיפת וקומת האדם מאה אמה, ואז נעשה התפרדות^[צג] ועמד אדם בדין ונתקללה הארץ.

זוהר חלק א' פרשת בראשית - דף ל"ו

עד מתן תורה לא נתקן זוהמת הנחש

רבי יהודה אמר: אז שלשה נכנסו לדין ונידונו, ועולם התחתון נתקלל, ולא נתקיים בקיומו בשביל זוהם הנחש, עד שעמדו ישראל אצל הר סיני.

זוהר חלק א' פרשת בראשית - דף כ"ט עמוד א'

רמז שבית המקדש עתיד להחרב

"וַיִּקְרָא ה' אֱלֹהִים אֶל הָאָדָם וַיֹּאמֶר לוֹ אֵיכָה", כאן רמז לו שעתיד בית המקדש להחרב ולבכות עליו איכה, זה שכתוב: **"אֵיכָה יִשְׁבָּה בְּדָד"**, א"י כ"ה^[צד].

זוהר חלק א' פרשת וישלח - דף קע"א עמוד א'

כשאין ישראל תומכים בתורה נותנים תמיכות לנחש

"וַיֹּאמֶר ה' אֱלֹהִים אֶל הַנָּחָשׁ כִּי עָשִׂיתָ זֹאת אֲרוּר אַתָּה מִכָּל הַבְּהֵמָה וּמִכָּל חַיַּת הַשָּׂדֶה עַל גַּחֲוֹנְךָ תֵּלֵךְ וְעַפְרֹתָ תֹאכַל כָּל יְמֵי חַיֶּיךָ", אמר רבי שמעון מהו על גחונך תלך, שנשברו תמיכות שלו ונקצצו רגליו, ואין לו על מה לסמוך, וכאשר ישראל אין רוצים לתמוך את התורה, נותנים להנחש תמיכות ושוקים להתקיים ולהתגבר בהם.

זוהר חלק ב' פרשת תרומה - דף קל"ז עמוד א'

חוה וחיה בענין אחד עולות

"וַיִּקְרָא שֵׁם אִשְׁתּוֹ חוּהַ כִּי הִיא הָיְתָה אִם כָּל חַיִּי", חוה וחיה בענין אחד עולות, ועל שנסתלקה יו"ד ונכנסה במקומה וא"ו זה הוא כראוי, שהרי וא"ו תרמוז על חיים בודאי, ועל כן חוה מן חיה, יו"ד לוקחת חיים מן וא"ו^[צה].

זיו הזוהר

ממעל. **צג.** פירוש, בין עולמות העליונים או הספירות הקדושות שהיחוד של קודשא בריך הוא ושכינתיה יהיה רק לפעמים ולפרקים ולא בתמידיות. **צד.** פירוש, א"י כ"ה הנעשה מן תיבת איכה לרמז שמדת מלכות שנקראת כה נחסרה, וטעם הדבר הוא הפסק היחוד הקדוש. **צה.** וא"ו מרמזת על מדת התפארת שנקרא עץ חיים והוא משפיע חיים ביו"ד היינו מדה עשירית שהיא מלכות, והרי לך סימן טוב כאן מספר צ"ה, שלעתיד עם יהי"ה יעלה יפ"ה, והבן זה.

זוהר חלק א' פרשת בראשית - דף ל"ו עמוד ב'

המלבושים של האדם קודם החטא ולאחריו

"וַיַּעַשׂ ה' אֱלֹהִים לְאָדָם וּלְאִשְׁתּוֹ כְּתָנוּת עוֹר", אמר רבי יהודה הלבישם הקדוש ברוך הוא במלבושים שהעור נהנה מהם זה שכתוב כתנות עור, בתחלה היו כתנות אור, שהיו משתמשים בהם עם המלאכים שלמעלה, לפי שמלאכים העליונים היו באים ליהנות מאור ההוא זה שכתוב (תהלים ח'): "וּתְחַסְּרֵהוּ מֵעַט מְאֹלָהִים וְכָבוֹד וְהָדָר תַּעֲטֶרְהוּ", ועתה שחטאו כתנות עור, שהעור נהנה מהם ולא הנפש.

זוהר חלק ב' פרשת תרומה - דף ר"ח

כאשר חטא אדם הראשון הוסרו ממנו כל המלבושים

רבי יצחק אמר: כאשר חטא אדם הוסר ממנו מלבוש הכבוד ההוא שנתלבש בו בתחלה, כאשר הכניסו בגן עדן, ועתה הלבישו בלבוש אחר, מלבוש הראשון שנתלבש בו אדם בגן עדן הוא היה מאותן המרכבות שנקראות אחוריים, והם לבושים שנקראים לבוש צפרניים, וכאשר היה בגן עדן כל אותן המרכבות וכל אותן מחנות הקדושים כלם סבבו לאדם, ונשמר מהכל, ולא היה יכול דבר רע לקרב אליו, כיון שחטא והוסרו ממנו אותן הלבושים נתירא מדברים רעים ורוחות רעים, ונסתלקו ממנו אותן מחנות הקדושים, ולא נשארו בו אלא אותן הצפרניים בראשי האצבעות, שסובב להצפרניים סביב הזוהם צד הטומאה, ולפיכך אל יגדל אדם אותן הצפרניים של הזוהם, שהרי כמו שהם גדלים כך מתרבה הפסולת, וידאג בכל יום, וצריך לחתכם ואל ישליכם, שלא יגרם בזיון למקום ההוא, ויוכל להנזק, [אלא ישרפם] והכל כדמיון שלמעלה, שהרי לכל אחוריים סובב צד הטומאה, ולא נצרך במקום ישוב העולם, ואחר כך עשה לאדם מלבושים אחרים מעלי העצים של גן עדן התחתון, שהרי בתחלה היו אותן המלבושים מאותן האחוריים של גן עדן העליון, ועתה של גן עדן התחתון, ואותן המלבושים היו מעלים ריח בושם של הגן עדן, שהנפש מתישבת בהם, והיה שומח בהם.

זוהר חלק ב' פרשת בשלח - דף נ"ה

לאחר החטא נסתמו מעיני החכמה של האדם

"וַיִּשְׁלַחַהוּ ה' אֱלֹהִים מִגֵּן עֵדֶן", אמר רבי חייא כאשר ברא הקדוש ברוך הוא את העולם, הסתכל באדם להיות שולט על הכל, והיה דומה לעליונים ותחתונים, הורידו לארץ בדמות של כבוד, כשראו אותו הבריות, התאספו אצלו והשתחוו לפניו, ואימה ופחד נפל עליהם מיראתו, זה שכתוב: "וּמִזְרָאֲכֶם וְחַתְכֶם יִהְיֶה עַל כָּל חַיַּת הָאָרֶץ וְגו'", הכניסו לגנו שנטע שישמרנו, להיות לו שמחה על שמחה ולהשתעשע בו, עשה לו בימה יפה מחופה באבנים יקרות, ומלאכים עליונים שמחו לפניו, והבין חכמה עליונה יותר ממלאכים עליונים, והסתכל בכל, והבין והכיר את רבונו יותר מכל שאר בני העולם, אחר כך צוה לו

על עץ אחד, ולא עמד במצות רבונו, אחר שחטא נסתמו ממנו מעיני החכמה, מה כתוב וישלחוהו אל אלקים מגן עדן לעבד את האדמה[צ"ו].

זוהר חלק א' פרשת בראשית - דף נ"ג עמוד ב'

כפי הדרך שהולך בה האדם כן מושך עליו כח ממונה מלמעלה

"וַיִּגְרַשׁ אֶת הָאָדָם וַיִּשְׁכַּן מִקֶּדֶם לְגֵן עֵדֶן וּגוֹ", אמר רבי אלעזר: וישכן - השכין אותם במקום הזה שהאדם גרם לסתום דרכים ושבילין, ולהשרות דינים על העולם, והמשיך קללות מיום ההוא והלאה, ואת להט החרב המתהפכת, כל אותן המתפשטים בתוקף הדינים על העולם, שמתהפכים להרבה גוונים כדי להפרע מן העולם, לפעמים לגברים לפעמים לנשים, לפעמים אש לווהט, ולפעמים לרוחות שאין מי שיכיר בהם, וכל זה לשמור את דרך עץ החיים, שלא יוסיפו לחטא כבתחלה, להט החרב, אלו הלוהטים אש ובדיל על ראשי הרשעים והחוטאים, ומתהפכים בגוונים לכמה מינים לפי דרכם של האנשים[צ"ז] ועל כן נקראים להט, כמו שכתוב (מלאכי ג'): **"וְלֹהֵט אַתֶּם הַיּוֹם הַבֹּא וּגוֹ"**, החרב - זה חרב לה', כמו שכתוב (ישעיה ל"ד): **"חָרֵב לֵה' מְלֵאָה דָם וּגוֹ"**, אמר רבי יהודה להט החרב, כל אותן שרי הדין שלמטה שמתהפכים מצורה לצורה, כלם ממונים על העולם להרע ולקטרג על רשעי העולם, העוברים על מצוות רבונו, בא וראה כיון שחטא אדם המשיך עליו כמה משחיתים רעים וכמה שרי משפט ופחד מכלם, ולא היה יכול להתגבר עליהם, המשיך עליו כח הטומאה וטימא עצמו ולכל בני העולם, ועל כן נשמע כי במה שהולך האדם, ולפי הדרך ההוא שמתדבק בו, כך מושך עליו כח ממונה שהולך לנגדו.

זוהר חלק א' פרשת בראשית - דף נ"ד עמוד א'

קין בא מצד הטומאה והבל מצד הקדושה

"וְהָאָדָם יָדַע אֶת חַוָּה אִשְׁתּוֹ וּגוֹ", אמר רבי אבא: בא וראה בזמן שאדם הולך בדרך האמת, וממשיך עליו רוח קדושה העליונה ומתדבק בו, הבן שיוליד ויצא ממנו לעולם, הוא מושך עליו קדושה עליונה, והיה קדוש בקדושת רבונו, כמו שכתוב (ויקרא כ'): **"וְהִתְקַדְּשֶׁתָּם וְהִיָּיתֶם קְדוֹשִׁים"**, וכאשר הוא הולך בצד שמאל, וממשיך עליו רוח הטומאה ומתדבק בו, הבן שיצא ממנו לעולם הוא ממשיך עליו רוח טומאה, ויטמא בהטומאה של צד ההוא, אדם התדבק ברוח טומאה ההוא, ואשתו נדבקה בו בראשונה, ולקחה וקבלה זוהם ההוא ממנו[צ"ח] הבן שהוליד, בן זה בנו של רוח הטומאה הוא, ועל כן שני בנים היו, אחד מן רוח הטומאה ההוא, ואחד שנולד כאשר אדם היה חוזר בתשובה, ולכן זה מצד הטומאה, וזה מצד הטהרה, רבי אלעזר אמר בשעה שהטיל הנחש זוהם ההוא בחוה, קבלה אותו, וכאשר שמש אדם עמה הולידה שני בנים, אחד מצד הטומאה ההוא, ואחד מצד האדם, והיה הבל בדמות צורה שלמעלה, וקין בדמות צורה שלמטה[צ"ט] ולפיכך נפרשו דרכיהם זה מן זה, ודאי שקין היה הבן של רוח הטומאה, שהוא נחש הרע, והבל היה הבן

זוהר חלק א' פרשת בראשית - דף נ"ד עמוד א'

צו. בחיים פשוטים ונמוכים כמו איכר העובד את האדמה. צז. פירוש, להענישם כפי דרכם מדה לומר פירוש צורה של מטה היינו עם זנב כמו קוף, כנגד מדה. צח. פירוש, שנתעברה ממנו. צט. יש

של אדם, ולפי שקין בא מצד מלאך המות, הרג את אחיו, שהרי הוא בצד שלו, וממנו כל מדורים רעים ומזיקים ושדים ורוחות באים לעולם, רבי יוסי אמר קין, הוא קן של מדורים רעים שבאו מצד הטומאה לעולם.

זוהר חלק א' פרשת בראשית - דף ל"ו

כל דורות הצדיקים מתייחסים לש

רבי יהודה אמר: שנים באו על חוה ונתעברה מהם והולידה שנים, בן הראשון היה הבן של זוהם הנחש, זה יצא למינו וזה יצא למינו, והרוחות שלהם היו נפרשים זה לצד זה, וזה לצד זה, זה היה דומה לצד שלו וזה היה דומה לצד שלו, מצד קין כל מדורים של צד משחיתים רעים ורוחות ושדים וכשפים באים לעולם, ומצד הבל בא צד הרחמים יותר, ולא בשלימות, שהיה עדיין כתערובת יין טוב ביין רע, ולא נתתקן העולם עמו עד שבא שת, ונתיחסו ממנו כל אותן הדורות של צדיקי העולם, ובו נשתל העולם, ומקין באים כל אותן החצופים והרשעים והחייבים שבועולם.

זוהר חלק א' פרשת בראשית - דף נ"ד עמוד א'

קין נתקרב לקץ כל בשר

"וַיְהִי מִקֵּץ יָמִים וַיָּבֵא קַיִן מִפְּרֵי הָאֲדָמָה מִנְחָה לַה' ", אמר רבי שמעון מה מקץ ימים, זה הוא קץ כל בשר, ומי הוא, זה מלאך המות, וקין מן קץ ימים שהוא הביא קרבן, כן משמע שאמר מקץ ימים, ולא אמר מקץ ימין.

זיו הזוהר

מדברים כסומא בארובה, מתנבאים ואין יודעים מה מתנבאים כי מזברי הזוהר הקדוש מובן הסוד של כל נבראים, ואם יש כאן התפתחות אין האדם נתפתח מן הקוף אלא להיפוך שזה הקוף תולדתו מן קין הנולד מן נחש ואשה, וגם ידוע הגמרא סנהדרין ק"ט שזו שאמרו נעלה ונעשה מלחמה נעשו קופין ורוחין ושדים ולילין.

וידוע שנמצא ביערות אפריקא קופים גדולים כמו אנשים ונקראים "גארילא" וגם "אוראנג אוטאנג", וקרוב לאמת שהם תולדות קין, והם ממוצע בין אדם לחיה גמורה והחוקרים המחזיקים בשיטת "דארוואניזם" תומכים יתדותם שהאדם נתפתח מן הקוף "אוראנג אוטאנג" כיון שהגופים דומים זה לזה, ועיקר מה שמחלק ביניהם הוא הזנב והם